

REGU § 57 Information. OECD-projekt, öars ekonomi och reformdesign

Ärendenummer: RS 2024/1283

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Projektet ”Öars ekonomi och reformdesign” befinner sig i analysfasen. Under perioden den 15-19 april 2024 genomförde OECD ett studiebesök i Sverige på tre platser, däribland Gotland. Motsvarande studiebesök har genomförts i Kroatien den 10-14 juni 2024.

Studiebesök Kroatien

Den 10-14 juni genomförde OECD ett motsvarande studiebesök i Kroatien. Vid den avslutande digitala sessionen deltog DG REFORM, Region Gotland och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Kroatien har en politiskt antagen nationell strategi för öars utveckling med en nationell plan. Planen består av 12 specifika mål som underbyggs med data. Det finns etablerade kontakter mellan nationell och regional nivå. Man har ett ö-råd för samordning inter-ministeriellt, där ingår nationella parlamentariker, civilsamhället och andra aktörer.

Det är obligatoriskt att arrangera ett årligt ö-samrådsmötet.

Trots förekomsten av en nationell ö-politik finns det utmaningar med samordningen nationellt. Utmaningen är att den centrala enheten på ministeriet för nationell ö-politik är väldigt liten resursmässigt. Det inskränker möjligheten att utveckla metoder och insamling av data. Problemet med data är att man nationellt inte kan komma åt data som finns lokalt på öarna. De saknar även kontroll över den lokala datans kvalitet. Det finns dock ö-samordnare regionalt som bistår i framtagandet av den årliga rapporten.

Fördelen som Kroatien ser med att ha en nationell ö-politik är att öar hamnar högre upp på den politiska agendan. Högre än någonsin. Sedan det blev en ö-lagstiftning och en nationell ö-plan, så har öar blivit mer synliga i den nationella policyutvecklingen. Årsrapporten om öarnas utveckling får utrymme i det nationella parlamentet och det årliga nationella ö-rådsrådet leddes senast av premiärministern. Kroatien samarbetar även med andra länder som har en ö-politik: Skottland, Finland och Irland.

Övriga utmaningar på kroatiska öar är: arbetskraftsbrist, boende, transporter, tillgång till dricksvatten, avlopp. Därtill finns behov av att diversifiera besöksnäringen.

Det som Kroatien vill lära av de andra projektpartnererna är att utveckla användbara nyckeltal som också kan vara jämförbara med andra länder och skala upp det på den europeiska nivån.

Kollegialt utbyte om nyckeltal och data i juni 2024
OECD arrangerade en digital workshop kring data och nyckeltal för projektpartnererna Grekland, Kroatien och Sverige den 1 juli 2024. Frågorna vid workshopen handlade om:

- Förekomst av data och avsaknad av data.
- Datarelaterade utmaningar.
- I vad mån det äger rum skattning eller analys av kostnader för insularitet.

Erik Bäckström var föredragande för Region Gotlands del. (Bilaga WS 1 July 2024 Data).

En insikt från workshopen är att fokusera på en identifiering av användbara nyckeltal.

Istället för att typologisera öar och sträva efter jämförbara data inom många områden, behöver fokus vara att identifiera ö-kritiska faktorer ur vilka datamängder extraheras som i sin tur används för att visualisera status. Att använda data för att understödja beslutsfattande, kommer projektet återkomma till i kollegialt utbyte mellan projektpartnerer under hösten 2024.

Bedömning

Den svenska projektgruppen bedömer att projektet fortlöper enligt den tidslinje som parterna överenskommit om.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Roland Engkvist, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga Sammanfattning PPT OECD study mission Sverige

Bilaga WS 1 July 2024 Data

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-02